

PROMOCJA/ **PODNOSENIE ŚWIADOMOŚCI****KAMPANIE BEZPIECZEŃSTWA RUCHU ROWEROWEGO**

Przegląd ogólny

Niektóre kwestie bezpieczeństwa ruchu rowerowego są rozwiązywane dzięki odpowiedniej infrastrukturze lub innym ulepszeniom, podczas gdy inne wiążą się z odpowiedzialnym postępowaniem samych cyklistów. Szczególnie (ale nie tylko) na obszarach, na których mamy do czynienia z niewielkim natężeniem ruchu rowerów, niektórzy cykliści mogą uważać jazdę za formę rekreacji raczej niż środek transportu, w związku z czym mogą nie rozumieć swojej odpowiedzialności za tworzące się sytuacje na drodze. Kampanie bezpiecznego korzystania z roweru obejmują edukację, zachęcanie i wspieranie bezpiecznego zachowania się na rowerze.

Podstawy i cele

Definicja

Kampanie bezpieczeństwa ruchu rowerowego to kampanie, które mają na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu. Kampania może skupiać uwagę na specyficznej grupie użytkowników (na przykład na dzieciach w konkretnej szkole), lub na specyficznych formach zachowań (na przykład jeździe z zapalonymi światłami). Kampanie bezpiecznego korzystania z roweru mogą przybierać wiele różnych form i mogą odnosić się do wielu kwestii, takich jak:

- umiejętności bezpiecznej jazdy samych cyklistów
- widoczność cyklistów przez innych użytkowników dróg
- przystosowanie roweru do poruszania się po drodze
- bezpieczeństwo otoczenia, w którym porusza się cyklista

Kampanie bezpiecznego korzystania z roweru mogą obejmować działania krótko lub długookresowe.

Funkcja / cel

Kampanie bezpieczeństwa ruchu rowerowego mają na celu poprawę fizycznego bezpieczeństwa cyklistów – oraz osób w ich otoczeniu – a także zapobiegać wypadkom z udziałem cyklistów.

Zakres/ pole zastosowań

Kampanie bezpieczeństwa ruchu rowerowego można ogólnie stosować najlepiej w miastach początkujących i być może w miastach aspirujących, w których idea korzystania z roweru jako środka codziennego transportu nie jest szeroko rozpowszechniona i w związku z tym bezpieczeństwo ruchu drogowego może nie być traktowane odpowiednio poważnie.

W miastach zaawansowanych, w których ludzie ogólnie rzecz biorąc dobrze rozumieją, że rower jest środkiem transportu, kampanie bezpieczeństwa ruchu rowerowego nie są przypuszczalnie tak potrzebne, chociaż kampania poprawy widoczności rowerów w okresie jesiennym może na przykład służyć jako użyteczne przypomnienie o potrzebie stosowania świateł.

Kampania prowadzona w szkole ma sens tam, gdzie większość dzieci mieszka w zasięgu odległości, łatwej do pokonania rowerem, ale jest dowożona do szkoły samochodami.

Wdrażanie

Kampanie bezpieczeństwa ruchu rowerowego obejmują zachętę i wspieranie bezpiecznego stylu jazdy. Najczęstsze kampanie bezpiecznego korzystania z roweru skupiają się na drogach dzieci do szkół, (patrz dobrą praktykę numer jeden omówioną poniżej) lub na widoczności (por. omówiony poniżej przypadek numer dwa) lub na odpowiednim przygotowaniu technicznym samego roweru do drogi. Kampanie mogą służyć dostarczaniu informacji, edukacji, lub egzekwowaniu przepisów prawa, lub kombinacji takich działań.

Potencjalne partnerstwa

Dobór potencjalnych partnerów będzie zależał od rodzaju kampanii, którą chcecie przeprowadzić. Można tutaj wymienić:

- Szkoły
- Lokalną policję
- Lokalne władze
- Sklepy rowerowe (lub dostawców świateł i odblasków rowerowych)
- Lokalne organizacje rowerowe
- Środki masowego przekazu
- Warsztaty naprawy rowerów.

Elementy składowe kampanii bezpiecznych dojazdów rowerem do szkół

- Ocena infrastruktury i innych potrzeb szkoły i podjęcie potrzebnych działań dostosowawczych: mogą one obejmować stworzenie bezpiecznego, zadaszonego parkingu dla rowerów, przebudowę parkingu dla samochodów tak, by jazda rowerem była bezpieczniejsza, lub tworzenie wokół szkoły obszaru zakazu wysadzania dzieci z samochodu, aby poprawić bezpieczeństwo docierania dzieci do szkoły piechotą lub rowerem.
- Nauka jazdy rowerem dla nauczycieli (jeśli zachodzi taka potrzeba)
- Szkolenie dzieci w zakresie technik bezpiecznej jazdy rowerem (i przeszkolenie nauczycieli prowadzących takie zajęcia)
- Udzielanie pomocy nauczycielom i uczniom (zależnie od wieku), oraz rodzicom przy tworzeniu zielonych planów podróży
- Przeprowadzenie warsztatów dla rodziców w celu ich zaangażowania oraz zachęcenia do dojeżdżania do szkoły wraz z ich małymi dziećmi
- Zbudowanie relacji z władzami lokalnymi w przypadkach, gdy potrzebne jest wdrożenie działań prowadzących do uspokojenia ruchu wokół terenu szkoły

Elementy składowe kampanii poprawy widoczności rowerów na drogach

- Uświadomienie cyklistów o prawnej odpowiedzialności za posiadanie funkcjonujących świateł, przy pomocy kampanii medialnej,
- Ustalenie punktów kontrolnych położonych wzdłuż popularnych dróg przejazdów rowerzystów w celu informowania cyklistów o przepisach prawa (a także o aspektach bezpieczeństwa osobistego) związanych ze stosowaniem świateł.
- W miarę możliwości, oferowanie darmowych świateł lub odblasków cyklistom, którzy ich nie mają, lub kuponów rabatowych na ich zakup w lokalnym sklepie rowerowym.

Akcję można przeprowadzić albo przy pomocy policji (czasami przewidując karanie mandatami za jazdę bez świateł) lub przez lokalną organizację rowerową lub władze lokalne, które po prostu mogą pouczać lub ostrzegać, przekazując informacje dotyczące bezpieczeństwa i oferować światła za darmo. Jeśli kampania jest prowadzona przez policję, inną opcją jest rezygnacja z nałożenia mandatu jeśli cyklista wykaże w określonym czasie, że zaopatrzył się w odpowiednie światła i odblaski.

Warto zauważyć, że wymagania i normy dotyczące oświetlenia rowerów mogą w różnych krajach być różne. W niektórych miejscach, zdejmowalne, zasilane bateriami światła są stosowane powszechnie, podczas gdy w innych krajach światła muszą być na stałe przymocowane do roweru.

Elementy składowe kampanii poprawy sprawności technicznej rowerów na drogach

- Uświadomienie cyklistom, przy pomocy kampanii medialnej, ważności dobrego przygotowania roweru do jazdy

- Ogłoszenie i zorganizowanie jednego lub kilku „punktów testowania stanu technicznego rowerów” przy szkołach, miejscach pracy, lub wzdłuż popularnych tras rowerowych w celu sprawdzania podstawowych elementów roweru (takich jak opony, światła, kabelki, hamulce, etc.) dla zapewnienia, że rowery są zdadne do jazdy w ruchu miejskim.
- Przekazanie uczestnikom listy sprawdzianowej elementów, które wymagają naprawy, do zabrania ze sobą do warsztatu rowerowego.

Kwestie do rozważenia

Silne strony

- Zachęcanie dzieci do dojeżdżania rowerem do szkoły może potencjalnie stworzyć nowe pokolenie dorosłych cyklistów.
- Kampanie widoczności można przeprowadzić względnie małym nakładem kosztów (szczególnie z pomocą wolontariuszy).
- Korzyść z takich kampanii wyraża się liczbą cyklistów uratowanych przed śmiercią.

Słabości

- programy bezpiecznych dróg do szkół wymagają wsparcia i zgody wszystkich istotnych interesariuszy.
- Kampanie poprawy widoczności mogą być pracochłonne (ale zwykle zajmują dość krótki okres czasu).

Czynniki i bariery sukcesu

Jeśli chodzi o kampanie prowadzone w szkołach, istotnym warunkiem sukcesu jest zgoda rodziców i samych szkół.

Kampanie poprawy widoczności są najbardziej efektywne na jesieni, gdy dni są coraz krótsze.

Kampanię poprawy zdadności rowerów do poruszania się w ruchu miejskim lepiej przeprowadzić w czasie popołudniowego szczytu niż rano, ponieważ ludzie po zakończeniu pracy zwykle się mniej spieszą. Wiosna jest dobrą porą roku na przeprowadzenie takiej kampanii, zachęca ludzi do wyciągnięcia rowerów ze schowków, piwnic i balkonów po okresie przechowywania w zimie.

Bez względu na rodzaj podejmowanych kampanii, ich celem powinno być zapobieganie wypadkom i ogólnie rzecz biorąc poprawa bezpieczeństwa w mieście. Wasze działania nie powinny zniechęcać do jeżdżenia rowerem, ale raczej zachęcać rowerzystów do bezpieczniejszego stylu jazdy. Na przykład, przepisy o noszeniu kasków i kampanie zachęcania do noszenia kasków mogą wydawać się oczywistym działaniem na rzecz poprawy bezpieczeństwa, ale obowiązek noszenia kasków stawia dodatkową barierę na drodze potencjalnych cyklistów, nie przyczynia się w jakikolwiek sposób do poprawy bezpieczeństwa otoczenia rowerzystów i sprawia wrażenie, że jazda rowerem jest niebezpieczna.

Ocena siły wpływu

Szczególnie jeśli chodzi o programy związane ze szkołami, siłę oddziaływania kampanii można mierzyć liczbą uczniów, którzy docierają do szkoły rowerem. Statystyki wypadków są innym wskaźnikiem sukcesu danego programu.

Jeśli chodzi o program promocji stosowania świateł, wpływ można mierzyć przy pomocy śledzenia liczby osób, z którymi możecie mieć kontakt w czasie jej trwania (lub liczbą kompletów świateł, które rozdajecie, jeśli takie działania były podejmowane).

Jeśli chodzi o kampanię zdadności technicznej rowerów do poruszania się po mieście, sukces można mierzyć liczeniem osób, które udadzą się do warsztatu rowerowego z listą sprawdzianową otrzymaną w punkcie kontrolnym w celu naprawy lub dostrojenia roweru.

Przykłady Dobrych Praktyk

Przykład 1: Bezpieczne Drogi do Szkół, Wielka Brytania

Kampania Bezpiecznych Dróg do Szkół jest kampanią realizowaną przez fundację Sustrans w miastach i miasteczkach na terenie całej Wielkiej Brytanii. Projekty obejmują pakiet działań takich jak szkolenie w zakresie umiejętności bezpiecznego uczestniczenia w ruchu drogowym dla uczniów, działania promocyjne, opracowywanie programów szkoleń, przebudowy geometrii dróg, oraz tworzenie udogodnień takich jak chronione miejsca do parkowania rowerów przy szkołach. Cele Kampanii Bezpiecznych Dróg do Szkół są następujące:

- Tworzenie bezpiecznego otoczenia umożliwiającego dzieciom docieranie do szkół pieszo i na rowerach,
- Wspieranie opracowywania i wdrażania ambitnych szkolnych planów podróży
- Wzmocnienie chęci podejmowania działań na rzecz samodzielnego docierania do szkół przez młodzież
- Wspieranie lokalnych społeczności by osiągały mistrzowski poziom w docieraniu do szkół przy pomocy przyjaznych środowisku środków transportu.

Więcej informacji na temat tej kampanii można uzyskać na stronie:

www.sustrans.org.uk/saferoutes lub wysyłając pytanie na adres schools@sustrans.org.uk.

Przeciętny udział rowerów w strukturze modalnej w miastach i miasteczkach Wielkiej Brytanii wynosi od 1 do 3%.

Przypadek 2: Bądź promienny, rozbłyśnij na drodze – Peterborough, Wielka Brytania



Rada miasta Peterborough (realizując swój program Travelchoice) wraz z policją hrabstwa Cambridgeshire przeprowadziła kampanię mającą na celu zmniejszenie liczby osób jeżdżących rowerami bez świateł. Miasto chciało zachęcić ludzi do korzystania z rowerów zimą, ale zapewniając, by byli oni widoczni dla wszystkich uczestników ruchu. Kampania miała na celu podkreślić, że niedopuszczalne jest korzystanie z rowerów w ciemnościach bez zapalonych świateł, nie zniechęcając ludzi do korzystania z rowerów. Kampania w Peterborough trwała przez dwa pierwsze tygodnie listopada. Mandaty wystawiono ponad 40 cyklistom, ale wiele lokalnych sklepów rowerowych uczestniczyło w niej oferując znaczne obniżki cen. W czasie trwania kampanii sprzedano około 15% więcej kompletów świateł niż zwykle, a informacje zwrotne z policji wskazały wzrost liczby cyklistów jeżdżących ze światłami. Kampania przyniosła również znaczące zainteresowanie mediów i ogólne wrażenie – zarówno cyklistów jak osób nie korzystających z rowerów – było bardzo pozytywne.

Więcej informacji na temat tej kampanii można uzyskać na stronie

www.peterborough.gov.uk/traffic_travel_and_parking/travelchoice/travelchoice_services/travelchoice_events.aspx lub kontaktując się z panem Matthew'em Barber'em TravelChoice@peterborough.gov.uk.

Peterborough jest miastem początkującym z około 2% udziałem ruchu rowerowego w strukturze modalnej